

Yttrande – Statens ansvar för det svenska flygplatssystemet DS 2023:23

Härjedalens kommun ser positivt på förslaget om ett tydligare statligt ansvar för det svenska flygplatssystemet. Kommunen ser att utredningen beaktar både de transportpolitiska målen om ökad tillgänglighet i hela landet och generellt ger förslag som ökar robustheten i det svenska flygplatssystemet. Den utökning av det nationella basutbudet av flygplatser som utredningen föreslår är bra, det ger en bättre stomme av flygplatser och möter utvecklingen på ett bra sätt.

Nedan några synpunkter och inspel på utredningen från Härjedalens kommun.

Synpunkter

Utökning av antalet beredskapsflygplatser

Förslaget om en utökning av antalet beredskapsflygplatser där även flygplatser med allmän trafikplikt ska ingå är mycket positivt. I Jämtland Härjedalen innebär detta att Härjedalen Sveg Airport kommer bli en beredskapsflygplats. Detta är viktigt och riktigt då Härjedalen Sveg Airport redan idag har en samhällsviktig uppgift för sitt omland. Inte minst under de stora skogsbränderna sommaren 2018, då bidrog Svegs flygplats i hög grad i den stora insats kring brandbekämpningen som genomfördes.

Den kostnadsersättning som föreslås för ökade kostnader för personal och infrastruktur i samband med utökat uppdrag som beredskapsflygplats är bra. De nya kraven om införande och upprätthållande av fossilfri infrastruktur som föreslås kan dock bli en utmaning för mindre flygplatser. Möjligheter till utbyggnad och investeringar i fossilfria energislag både för flygplatsens behov, dess besökare och för flygfarkosters behov kräver både tillgång och möjligheter till investeringar och byggnation. Driften av dessa anläggningar för förnyelsebara energislag kommer dessutom troligen att innebära nya kostnader. Nivån på dessa krav behöver således hållas begränsade i nuläget.

herjedalens kommun, version 2022-03-09

Flyglinjer med allmän trafikplikt

Att regionerna föreslås få ett större inflytande genom att kunna föreslå kompletteringar av den allmänna trafikplikten är ett steg i rätt riktning om det hanteras rätt. Det kan, på sikt, finnas risker för en förskjutning till att överlåta ansvaret och kostnaderna för den allmänna trafikplikten på

regionala myndigheter. Statens ansvar för tillgängligheten behöver regelbundet prövas utifrån nya förutsättningar och förändringar i samhället och omvärlden. Denna omprövning behöver ske med intervaller, med minimum inför varje upphandlingsperiod.

Trafikverkets tillgänglighetskriterier för allmän trafikplikt behöver utvecklas precis som utredaren beskriver. Förändringar i omvärlden, nya arbetsmarknadsstrukturer, besöksnäring och den nya organiseringen av myndighetssverige kan vara exempel på nya tillgänglighetskriterier att beakta inför utredning av flyglinjer för statligt stöd.

Under pandemin upprättades temporär allmän trafikplikt för att upprätthålla flygtrafiken i landet, det tog en relativt lång tid innan det kunde genomföras. Flygtrafiken handlar inte bara om flyg som kategoriseras som samhällsviktigt, det handlar också om tjänste- och affärsresor, inte nog så viktiga att upprätthålla i kris. Med den erfarenheten borde Trafikverket eller annan lämplig myndighet ges i uppdrag att ta fram en handlingsplan för upprätthållande av flygförbindelser även för civilsamhälle och näringsliv vid händelse av kris.

Klimatfrågan och omställningen av flyget

Utredningen föreslår inrättande av en flygbränslekommission. En energikommission skulle ge ett bredare anslag i arbetet med energislag som i hög grad är fossilfria. En energikommission skulle samlat och kraftfullt kunna föreslå hur flyget och andra transportslag kan tillgodoses med fossilfri energi framöver. Tillgänglighet är också konkurrenskraft och Sverige behöver bygga ett robust system kring fossilfri energi till transportsektorn.

Sveg, den 23 maj 2023

Lars-Olof Mattsson (M)
Ordförande samhällsutvecklingsutskottet
Härjedalens kommun

Lars-Gunnar Nordlander (S)
Kommunstyrelsens ordförande
Härjedalens kommun